

Το πιο τρομακτικό απ' όλα τα πλάσματα

ΤΗΣ ΕΥΓΕΝΙΑΣ
ΜΠΟΓΙΑΝΟΥ

» **Ο Χριστός Κυθρεώτης** στο «εκεί που ζούμε», το πρώτο του μυθιστόρημα και μόλις δεύτερο βιβλίο του μετά την πολύ ενδιαφέρουσα συλλογή διηγημάτων «Μια χαρά», βρίσκοντας στο προσώπιο του νεαρού δικηγόρου Αντώνη Σπετσιώτη το alter ego του, αποδεικνύεται αφηγητής μεγάλων ικανοτήτων, καταφέρνοντας, με σκηνικό μια Αθήνα καθημαγμένη από την κρίση, να μιλήσει όχι μόνο και όχι τόσο, για μια γενιά «που καθώς πλησιάζει τα σαράντα, χάνει τα μαλλιά της και παίζει με τα μούσια της, καθώς παντρεύεται, κάνει παιδιά και κάνει τατουάζ, μάλλον πηγαίνει χαμένη τελικά», αλλά μιλώντας κυρίως «γι' αυτόν τον γνωστό - άγνωστο, τον καρμίρη, το αβοήθητο παιδί, για το πιο τρομακτικό απ' όλα τα πλάσματα, - τον εαυτό μας».

Δεν ξέρω ποιες είναι οι επιρροές του Κυθρεώτη, αλλά, διαβάζοντάς τον, πολλές φορές μου έφερνε στο μυαλό τη βορειοαμερικανική λογοτεχνία των μεγάλων αφηγησεων, εκεί όπου μια ασήμαντη καθημερινή στιγμή (οποιαδήποτε, οποτεδήποτε) μπορεί να δώσει το έναυσμα για στοχασμό πάνω στην αντιφατική πολυμορφία της ανθρώπινης φύσης. Όλα ξεκινούν το χά-

ραμα μιας καλοκαιρινής Παρασκευής, της 20ής Ιουνίου του 2014, για να τελειώσουν ένα εικοσιτετράωρο αργότερα, το ξημέρωμα της μεγαλύτερης μέρας του χρόνου. Ένα εικοσιτετράωρο που δεν είναι μόνο αυτό που δείχνει, δηλαδή μια μέρα γεμάτη εκκρεμότητες και υποχρεώσεις για τον Σπετσιώτη (σκηνή ανθολογίας το στιγμιότυπο της δίκης, όπως και η καταληκτική σκηνή στην αίθουσα αναμονής στο Ιπποκράτειο), αλλά που περικλείει όλα τα πριν και, εν δυνάμει, όλα όσα θα ακολουθήσουν. Φυσικά όπως σε όλα τα μυθιστορήματα που διαδραματίζονται κατά τη διάρκεια ενός εικοσιτετράωρου -από τον Τζόις μέχρι το «Κάτω από το ηφαίστειο» του Μάλκομ Λόουρι και ως την «Κυρία Νταλογουέι» της Βιρτζίνιας Γουλφ- σπάει το χρονικό πλαίσιο με όλα τα παρακλάδια της αφήγησης, δίνοντας μέσα από το μερικό την εντύπωση του όλου.

Στην περίπτωση του Κυθρεώτη, αυτό το «σπάσιμο» του χρόνου με τις εγκιβωτισμένες ιστορίες, είναι οργανωμένο με τέτοιο συγκροτημένο τρόπο ώστε να υποστηρίζει μια στιβαρή και πυκνή αφήγηση που σε παρασύρει με τη δύναμή της: τη δύναμη όχι μόνο των εικόνων της, και μια πικρή αίσθηση παραλόγου που αφήνει εντέλει η καθημερινή στιγμή και η κάθε συναναστροφή, αλλά και τη δύναμη του στοχασμού της σε σχέση με τη ροή

του χρόνου.

Ο Σπετσιώτης είναι σαν να μπορεί, σαν να έχει καταφέρει με κόπο και ένα είδος κατάρας που προέρχεται από τη συναι-

σθηματική του ωριμότητα, όσο κι αν ο ίδιος παραμένει υποδειγματικά ανώριμος (μεγάλη η ψυχογραφική δεινότητα με την οποία σκιαγραφείται ο Σπετσιώτης αλλά κι όλοι οι δευτερεύοντες χαρακτήρες), να μπορεί να αντικρίζει την τωρινή του κατάσταση σαν να την παρακολουθεί από το μέλλον, από μια απόσταση δέκα χρόνων ας πούμε. Κι αναρωτιέται διαρκώς:

Πόσο σημαντικό μπορεί να είναι αυτό που σήμερα φαντάζει έτσι, δέκα χρόνια μετά; Να από πού ξεπηδάει η αίσθηση της ματαιότητας ή, καλύτερα, μιας εντύπωσης πως τίποτα δεν έχει νόημα και τίποτα δεν βγάζει νόημα, που αφήνει το ίχνος της σχεδόν πίσω από κάθε αράδα του. Το χιούμορ και ο αυτοσαρκασμός επίσης γίνονται πολύ αποτελεσματικά εργαλεία στα χέρια του συγγραφέα. Του επιτρέπουν να πει τα πάντα ή σχεδόν: να μιλήσει για τις άπιαστες οικογενειακές σχέσεις, για το ανέφικτο της επικοινωνίας, για τις διασταυρούμενες ιστορίες που, όσο και να το θέλουν, δεν συναντιούνται πουθενά. Για το πόσο δύσκολο είναι εντέλει να πάρεις μια τελεσίδικη απόφαση, αφού «ότι κι αν θέλουμε να πούμε δεν καταφέρνουμε να το πούμε ποτέ εντελώς». Η άνευ ορίων παρατηρητικότητα του Κυθρεώτη μεγάλο όπλο στα χέρια του.

info:
Χριστός Κυθρεώτης,
«εκεί που ζούμε»
Εκδ. Πατάκη
440 σελ. Τιμή: 19,90 ευρώ

